

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Курсова робота

на тему: Особливості перекладу пісенного доробку Майлі Сайрус українською
МОВОЮ

Студентки групи мла 03-21
факультету германської філології і перекладу
денної форми навчання
спеціальності 035 Філологія
Науменко Аліси Андріївни

Науковий керівник:
кандидат/доктор філологічних наук, доцент
Никитченко Катерина Петрівна

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ - 2024

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of Theory and practice of translation from the English language

Term Paper

on topic: Features of the translation of Miley Cyrus' song selection into the Ukrainian language

Naumenko Alisa

Group mla 03-21

Germanic Philology Faculty

Research Adviser

Kateryna Nykytchenko

Assoc. Prof.

Candidate of Philological Sciences

Київ – 2024

Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Завідувач кафедри теорії і
практики перекладу з
англійської мови

_____ (підпис)
к.ф.н., доц. Мелько Х.Б.
_____ вересня 2024 р

ЗАВДАННЯ
на курсову роботу з перекладу з англійської мови
для студентів III курсу

студент IV курсу групи МЛІа 03-20, факультету германської філології і перекладу КНЛУ спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, освітня програма Англійська мова та література, друга іноземна мова, переклад

Тема роботи:

Науковий керівник: викладач кафедри

Дата видачі завдання _____ листопад 2024 року

Графік виконання курсової роботи з перекладу

№ п/п	Найменування частин та план курсової роботи	Терміни звіту про виконання	Відмітка про виконання
1.	Аналіз наукових першоджерел і написання теоретичної частини курсової роботи (розділ 1)	1–5 січня 2023 р.	
2.	Аналіз дискурсу, який досліджується, на матеріалі фрагмента тексту; проведення перекладацького аналізу матеріалу дослідження і написання практичної частини курсової роботи (розділ 2)	20-25 лютого 2024 р.	
3.	Написання вступу і висновків дослідження, оформлення курсової роботи і подача завершеної курсової роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	1-4 березня 2024 р.	
4.	Оцінювання курсових робіт науковими керівниками , підготовка студентами презентацій до захисту курсової роботи	25–30 квітня 2024 р.	
5.	Захист курсової роботи (за розкладом деканату)	2-13 травня 2024 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)
Студент _____ (підпис)

**РЕЦЕНЗІЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ
З ПЕРЕКЛАДУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

студента(ки) IV курсу групи МЛa факультету германської філології і перекладу КНЛУ спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, освітня програма Англійська мова та література, друга іноземна мова, переклад

Науменко Аліси Андріївни за темою “Особливості пісенного добірку Майлі Сайрус на українську мову”
(ПІБ студента)

	Критерії	Оцінка в балах
1.	Наявність основних компонентів структури роботи – <i>загалом 5 балів</i> (усі компоненти присутні – 5 , один або декілька компонентів відсутні – 0)	
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до курсової роботи – <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , незначні помилки в оформленні – 8 , значні помилки в оформленні – 4 , оформлення переважно невірне – 0)	
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам – <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , відповідність неповна – 8 , відповідність часткова – 4 , не відповідає вимогам – 0)	
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам – <i>загалом 15 балів</i> (повна відповідність – 15 , відповідність неповна – 10 , відповідність часткова – 5 , не відповідає вимогам – 0)	
5.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам – <i>загалом 20 балів</i> (повна відповідність – 20 , відповідність неповна – 15 , відповідність часткова – 10 , не відповідає вимогам – 0)	
6.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження – <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10 , відповідність неповна – 8 , відповідність часткова – 4 , не відповідає вимогам – 0)	

Усього набрано балів:

Оцінка:

“До захисту” -
(42-70 балів)

(підпис керівника)

“На доопрацювання” _

(0-41 балів)

(підпис керівника)

“ ____ “ _____ 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1.	
ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ ПІСЕНЬ.....	7
1.1 Поняття терміну «пісня». Принципи творення англомовних пісень.....	7
1.2 Аналіз та способи перекладу пісенного доробка Майлі Сайрус українською мовою.....	10
РОЗДІЛ 2.	
АНАЛІЗ ПЕРЕКЛАДУ ПІСНІ МАЙЛІ САЙРУС «FLOWERS» УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	17
2.1. Застосування трансформацій та аналіз особливостей перекладу тексту пісні Майлі Сайрус “Flowers”.....	17
2.2. Перекладацький підхід до відтворення стилістичних прийомів в пісні Майлі Сайрус “Flowers”.....	22
ВИСНОВКИ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	31
ДОДАТОК 1 (Розгляд пісні Майлі Сайрус “Flowers”).....	34
ДОДАТОК 2 (Застосування перекладацьких трансформацій при відтворенні пісні Майлі Сайрус українською мовою).....	37
RÉSUMÉ.....	38

ВСТУП

Актуальність дослідження. З ХІХ століття розпочався значний процес глобалізації, який полягає в економічній та культурній уніфікації та інтеграції країн та народів. Шановані експерти в різних галузях підкреслюють, що цей незворотній процес вже не можна зупинити. Глобалізацію відзначає дві основні сторони: економічна, яка передбачає зростання взаємозалежності національних економік, та культурна, що означає поширення ідей, цінностей та культурних взаємин у всьому світі. Особливим визнаком глобалізації є "американізація", або вплив Сполучених Штатів на поп-культуру, бізнес-моделі, мову та політику інших країн. Цей вплив стимулює представників різних соціальних, етнічних та вікових груп навчати англійську мову, оскільки англійська стала мовою міжнародного спілкування, а також засобом доступу до американської культури [1: 7].

Глобалізації виявляється в сфері музики. У порівнянні з кіно та літературою, музика майже ніколи не потребує мовної адаптації, оскільки для сприйняття музики необов'язково розуміти текст пісні. У цьому полягає особливість музики, що відрізняє її від кіно та літератури, де розуміння мови є обов'язковою складовою для споживання продуктів культури. Незважаючи на відсутність потреби в мовній адаптації для споживання музики, попит на переклад текстів пісень все ж є, що зумовлено актуальністю даного дослідження.

Практичне значення. Англійські пісні мають значний вплив на українську культуру, відіграючи важливу роль у формуванні музичного смаку та культурного сприйняття українського населення. Цей вплив проявляється у багатьох аспектах.

По-перше, англійські пісні є джерелом нових музичних тенденцій та ідей для українських музикантів та композиторів. Багато українських виконавців здійснюють кавер-версії англійських пісень або інтегрують елементи англійського музичного стилю у свої композиції, що розширює музичний репертуар та розмаїття української музичної сцени.

По-друге, англійські пісні сприяють міжнародній комунікації та розумінню між культурами. Музика є універсальною мовою, яка перетинає мовні бар'єри, тому англійські пісні є засобом спілкування між людьми різних країн та культур. Вони допомагають українцям відчувати себе частиною світової музичної спільноти та відкривають для них нові горизонти у світі музики.

По-третє, англійські пісні часто використовуються у кіно та телевізійних шоу, що підсилює їхню популярність серед української аудиторії. Саундтреки до зарубіжних фільмів та серіалів, які часто включають англійські пісні, стають частиною культурного досвіду українців і сприяють популяризації англійської музики в Україні [2: 27].

Усе це підкреслює важливість англійської мови та музики як складника глобальної культури, що впливає на українську культуру та сприяє її розширенню та розвитку.

Об'єкт дослідження є пісенна добірка Майлі Сайрус та пісня Майлі Сайрус «Flowers».

Предмет дослідження – особливості перекладу пісенного доробку Майлі Сайрус українською мовою.

Мета дослідження – визначити особливості перекладу пісенної добірки Майлі Сайрус на українську мову, з'ясувати основні принципи, методи, та проаналізувати проблематику.

Методи дослідження. У курсовій роботі використовувалися порівняльний аналіз текстів оригіналу, перекладацький аналіз, описовий метод. Також використані методи суцільної вибірки та кількісних підрахунків.

Завдання дослідження:

- схарактеризувати поняття «пісня» та підходи до його дослідження;
- систематизувати способи перекладу англомовних пісень;
- виявити та проаналізувати особливості перекладу та проблеми перекладу англомовних пісень українською та дослідити місце англомовних пісень в українській культурі.

Структура роботи: курсова робота складається з вступу, двох розділів, що мають підрозділи, висновку, списку використаних джерел, додатків та резюме.

РОЗДІЛ 1

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ ПІСЕНЬ

1.1. Поняття терміну «пісня». Принципи творення англомовних пісень

Пісня - це музичний твір, який зазвичай включає в себе слова, що виконуються або відтворюються з певною мелодією. Утворення англомовних пісень - це процес створення музичних композицій, в яких використовується англійська мова як мова тексту.

Основні розміри англійського віршування його закони та принципи досі залишаються предметом спорів. Існує багато теорій щодо характеру англійського віршованого тексту та його особливостей. Деякі лінгвісти, зокрема, Генрі Суїт, стверджують, що визначити характер метричної будови англійського вірша неможливо [3: 78].

Англійське віршування, подібно до будь-якого іншого виду віршування, має свої коріння у пісні. Вірш стає самостійною поетичною ланкою тільки у випадку, коли він відокремлюється від музичного супроводу пісні.

Ритм, що лежить в основі музики, є основним елементом і для віршованого тексту. Проте, цей ритм перетворюється, коли одиниця виміру стає не лише тимчасовою, але й якісною. У музиці ритм базується на чергуванні відрізків у часовому протязі, тоді як у вірші (особливо англійському) базується на чергуванні якісно відмінних одиниць – ударних та ненаголошених складів [1: 10].

Назва «якісне віршування» походить саме з цього факту. Проте, фонетичні закони англійської мови не завжди сприяють регулярному чергуванню якісно різних одиниць. Регулярне чергування вимагало б організації вірша, де за

кожним ударним складом слідував би ненаголошений, і за кожним ненаголошеним – ударений, або за двома ненаголошеними – один ударений, і так далі. Таке регулярне чергування можливе лише у ідеальній схемі, відомої як метр або метрична організація вірша [11: 75].

Ідеальна метрична сітка під впливом фонетичних законів мови починає змінюватися, деформуватися, відхилятися від цієї схеми. Тим не менш, в англійському віршуванні можна простежити такі впорядковані форми вірша, які наближаються до ідеальної метричної схеми.

В англійському віршуванні виділяються наступні п'ять основних розмірів: ямбічний метр, хореїчний метр, дактиличний метр, амфібрахічний метр, анапестічний метр. Ямбічний метр - це найпоширеніший розмір в англійському віршуванні. Він будується таким чином: ненаголошений склад, за яким йде наголошений, як у першому куплеті “ I can buy myself flowers”. Хореїчний метр складається з наголошеного складу за яким йде ненаголошений склад. У дактильному ж спочатку буде один наголошений склад, а тоді два ненаголошених. Амфібрахічний метр містить у собі два ненаголошених склади та один наголошений склад. І в п'ятому метрі - анапестічному передують два ненаголошених склади, а за ними йде наголошений склад.

В піснях використовуються різноманітні художні засоби для створення емоційного забарвлення та виразності тексту.

Наприклад, рима, яка є співзвучністю кінцевих слів у віршових рядках, підсилює зміст, ідейне та емоційне звучання вірша. Вона чітко підкреслює завершеність кожного віршового рядка та має композиційне значення, об'єднуючи їх у строфи [8: 120].

Ритм, закономірне чергування звуків та синтаксичних одиниць, також використовується для підсилення виразності мови та емоційного напруження. Він додає рухливості та музичності тексту пісні.

Стопа, група складів з певним розташуванням у ній наголошеного та ненаголошених складів, також допомагає в створенні ритму та рухливості тексту.

Художні засоби, такі як порівняння, метафора, епітет, гіпербола, символ та іронія, використовуються для створення образності та виразності тексту. Вони додають тексту пісні глибину та емоційну насиченість, допомагаючи слухачеві краще розуміти та сприймати передані почуття та ідеї.

У цілому, використання рими, ритму, стопи та художніх засобів у піснях допомагає створити ефектну та виразну поетичну мову, яка привертає увагу слухачів та додає глибину та смисловість тексту.

Англомова музика, зокрема у 1980-х роках, була важливим каналом для вираження протесту та пошуку ідентичності, особливо серед молоді.

Соціально-політичні теми, такі як самотність, протест проти війни, індивідуальне самовдосконалення і конфлікт поколінь, були центральними в багатьох піснях того часу. Ці тексти, навіть зараз, можуть залишатися актуальними через їхню універсальність і здатність відображати різні аспекти людського досвіду.

Крім того, англомова музика дійсно є важливим засобом пропаганди англійської мови та культури, розповсюджуючи цінності і ідеали через музичний контекст. Це сприяє глибшому розумінню мови та культури тим, хто вивчає їх [11: 63].

У зв'язку з масовим характером музичної культури, простота мелодій і ритмів у популярній музиці полегшує її сприйняття, що забезпечує її широку популярність. Молодь багатьох країн часто виявляє більший інтерес до англійських виконавців, що свідчить про глобальний вплив англійської мови.

Місце англійських пісень в українській культурі є надзвичайно важливим і має багатогранні аспекти. Вони не лише розширюють музичний канон, а й мають значний вплив на суспільство, відображаючи та формуючи його смаки, цінності та ідеали. Ось кілька аспектів:

- культурний обмін та вплив;

- смакові уподобання та ідентичність;
- мовна інтеграція та навчання;
- теми та проблематика;
- культурна різноманітність та відкритість.

Отже, англомовні пісні в українській культурі є важливим елементом, який відображає глобальні тенденції, сприяє культурному обміну та навчанню, а також збагачує музичний досвід українців. Англомовна музика, як популярна форма мистецтва, має значний вплив на суспільство та культуру, особливо завдяки своїй масовості і доступності. Вона служить не лише засобом розваги, але і інструментом поширення англійської мови та культурних цінностей [6].

1.2. Аналіз та способи перекладу пісенної добірки Майлі Сайрус українською мовою

Тема аналізу та перекладу пісенної добірки виявляється надзвичайно захопливою та багатогранною у контексті культурної різноманітності та мовних відтінків. При обговоренні перекладу музичного контенту необхідно враховувати не лише лінгвістичні аспекти, а й культурні, музичні та емоційні аспекти.

Пісенна добірка, або плейлист, є зібранням аудіозаписів, зазвичай музичних композицій, які відтворюються послідовно одна за одною. Це може бути зроблено для різних цілей, таких як настрій, подія, жанр, або просто особисті вподобання. Аналіз та переклад пісенних добірок – це процес розгляду та розуміння музичних композицій, їх тематики, настрою, аранжування та текстового змісту, а також визначення та пояснення мети, яку вони можуть служити для слухача [2: 28].

Спочатку варто провести аналіз кожної пісні окремо та в контексті добірки в цілому. Це охоплює розуміння тексту, його смислу, музичного супроводу та

емоційної навантаженості. Кожна пісня має свою унікальну історію та поетичну концепцію, і перекладач повинен зберегти цю атмосферу в перекладі [3: 18].

Майлі Рей Сайрус, насправді Дестіні-Гоуп Сайрус, являє собою яскравий приклад молодій американській артистці, яка здобула популярність завдяки своїй унікальній музичній універсальності та постійному творчому відродженню. Вона відома своєю здатністю змінювати стилі та образи, завжди вражаючи свою аудиторію новими та неочікуваними виступами. Майлі часто називають "королевою підлітків" у поп-культурі 2000-х, але варто зазначити, що вона також успішно переорієнтувалася на дорослу аудиторію, продовжуючи підтверджувати свій статус як визначної фігури в світі музики та розваг. Заслуги Майлі оцінені численними нагородами, серед яких Teen Choice Awards, World Music Awards, MTV Video Music Awards та інші. Її досягнення вміщені в Книгу рекордів Гіннеса, а також визнані в журналах Time та Forbes, що підтверджує визнання її таланту та впливу на сучасну культуру.

Майлі Сайрус авторка таких відомих пісень: «Wrecking Ball» – це трек, що увійшов до четвертого студійного альбому Майлі Сайрус «Bangerz» (2013). «We Can't Stop» – це композиція Майлі Сайрус з її четвертого студійного альбому "Bangerz" (2013). Випущена 3 червня 2013 року на лейблі RCA Records як лід-сингл альбому. «Party in the U.S.A.» – це трек Майлі Сайрус з її дебютного розширеного альбому (EP) «The Time of Our Lives» (2009). «Flowers» – цей трек вийшов у січні 2023 року як головний сингл з альбому Майлі Сайрус «Endless Summer Vacation» (2023). Він став великим міжнародним хітом і одним з найвідоміших треків у кар'єрі співачки.

Отже можна зазначити, що Майлі Сайрус є співачкою, яка виконує пісні у поп-стилі, а тому і переклад пісень має бути підібраний за жанром [17].

Один із методів аналізу музичної підбірки полягає у розгляді кожної пісні окремо, з урахуванням її музичних та ліричних особливостей. Важливо розглянути такі аспекти, як жанр, мелодія, ритм, аранжування та зміст тексту для розуміння виразності та емоційної сили кожної композиції. Інший підхід передбачає аналіз плейлиста в цілому з метою виявлення спільних тем, настрою

чи характеру, які об'єднують всі пісні, а також вивчення можливого впливу послідовного прослуховування цих треків на слухача [4: 56].

Щодо перекладу музичної підбірки, це означає переклад текстів пісень на іншу мову з метою розуміння їхнього змісту та передачі емоційного заряду. Переклад пісень потребує вміння вірно передати смисл і відтінки оригінального тексту, а також зберегти музичну форму та ритміку, що може бути складним завданням. Важливо також враховувати культурні особливості та контекст, щоб зрозуміти справжній зміст пісні та її відтворення в перекладі.

Усе враховуючи, аналіз та переклад музичної підбірки є захоплюючим та важливим процесом для розуміння музики, її впливу на наші емоції та сприйняття світу. Це також може допомогти відкрити нові аспекти музичних творів та збагатити наше музичне дослідження. Одним з ключових аспектів перекладу є вірність оригіналу. Перекладач повинен зберегти смисл, ідею та емоційну зарядку пісні, відтворюючи їх у новій мові. Проте, існують ситуації, коли дослівний переклад не працює через мовні або культурні різниці, тому перекладач повинен знайти компроміс між вірністю оригіналу та природністю мови, у яку він перекладає.

Ще одним важливим аспектом є збереження ритму та музичності тексту. Перекладач повинен урахувати не лише смисл слів, а й їх звучання та мелодійність. Добрий переклад музики здатен відтворити не лише слова, а й їхній ритм, темп та музичний смисл [4: 57].

Нарешті, необхідно враховувати аудиторію, до якої буде адресований переклад. В різних країнах та культурах можуть існувати різні конвенції щодо перекладу музики, тому важливо зрозуміти, які елементи та вирази можуть бути зрозумілі та прийнятні для слухачів у даному регіоні.

Згідно з визначенням, яке наводиться в лінгвістичній енциклопедії О. О. Селіванової, трансформація в перекладі є основою більшості прийомів перекладу. Це процес, що полягає в зміні формальних (лексичні або граматичні трансформації) або семантичних (семантичні трансформації) компонентів вихідного тексту з одночасним збереженням інформації, що призначена для

передачі. Такий підхід до перекладу дозволяє забезпечити якість та точність передачі інформації між мовами, враховуючи особливості кожної з них [19: 20].

У пісенному дискурсі виявляються конкретні мовні особливості, такі як семантичні, лексичні та синтаксичні характеристики. Тексти пісень включають у себе як музичні, так і вербальні компоненти, що робить їх вивчення складним завданням. Переклад пісень є важливою технікою, яка вимагає від перекладача не лише володіння мовою, а й творчих здібностей поета, відчуття ритму і глибокого розуміння соціокультурних аспектів мови перекладу. В текстах пісень часто зустрічаються різноманітні стилістичні засоби, які сучасні виконавці використовують для надання пісні певного забарвлення чи виразності. Такий поєднання музики та слова відображає неповторність і виразність пісенного мистецтва.

На прикладі пісень популярних виконавців можна навести приклади:

- скорочення *My gloss is poppin'* – Мій блиск для губ – відпад (pop – популярний). *My smile is beamin', my skin is gleamin'* – Моя усмішка сяє, моя шкіра виблискує.) (Ariana Grande – 7 Ring); *You know I love ya, did I ever tell ya?* – Ти знаєш, що я тебе кохаю, я коли-небудь казав це тобі? [20, 70 с];
- метафори “*You're a shooting star I see, a vision of ecstasy*” (California Gurls – Katy Perry) – *Ти – зірка, що сяє, я бачу, відображення екстазу.* У цьому рядку *shooting star* використовується як метафора для опису особи, яка вражає своїм виглядом, зовнішністю. *You're a sky full of stars* – *Ти – небо, що сповнене зірок* (A Sky Full of Stars – Coldplay). У цьому рядку *sky full of stars* використано для опису особи як когось прекрасного та вражаючого, схожого на небо, що сповнене зірками;
- фразеологічні одиниці *Don't cry over spilled milk* – *Не плач за пролитим молоком* (Natasha Bedingfield – Unwritten). Це фразеологічна одиниця, що означає не докладати зусиль до чогось, що неможливо виправити або не втрачати часу на незначні проблеми. *Bite the bullet* – *Прийняти долю* (The Weeknd – Bite the

bullet). Фразеологізм означає змушувати себе жити далі незважаючи на біль або неприємності.

- сленг *Bling-bling* – суперякісні прикраси, блискучі аксесуари (The Notorious B.I.G – Hypnotize). *Hang loose* – бути розслабленим, безтурботним (Bruno Mars – The Lazy Song). *Dude* – тип, хлопець, чувак (One Direction – What Makes You Beautiful).

Щодо методів перекладу, існують перекладацькі трансформації, які застосовуються для збереження смислу вихідного вислову при переході від оригіналу до перекладу. Однією з них є граматична перекладацька трансформація, що передбачає зміну граматичних характеристик слів, словосполучень або речень у процесі перекладу. Вчені, такі як Л. Бархударов, В. Карабан, Т. Казакова, Г. Мірам, А. Паршин, виділяють кілька основних типів граматичних трансформацій:

- синтаксичне уподібнення (дослівний переклад), коли структура речення або словосполучення залишається майже незмінною при перекладі;
- членування, яке включає внутрішнє та зовнішнє членування, тобто розподіл слів на окремі частини або внутрішнє розчленування фрази.
- інтеграція, що передбачає об'єднання окремих елементів мови для збереження змісту;
- транспозиція, коли порядок слів або фраз змінюється без втрати смислу;
- заміна, що охоплює зміни в формах слів, числа іменників, часу та форми дієслова, а також способу дієслова та частин мови;
- додавання або вилучення елементів для кращого адаптування тексту до мови перекладу;
- антонімічний переклад, коли замість оригінального слова чи фрази використовують протилежний за значенням вираз;
- експлікація або описовий переклад, що передбачає додавання пояснень для кращого розуміння контексту;

- комплексна трансформація, яка включає в себе комбінацію двох або більше з названих простих трансформацій для досягнення найкращого результату у перекладі.

Таким чином, розуміння та використання цих граматичних трансформацій дозволяє забезпечити точний та ефективний переклад, зберігаючи смисл та інтенцію вихідного тексту.

Також виділяють лексичні трансформації. У контексті перекладу, лексичні трансформації або перетворення представляють собою конкретні зміни у лексичних елементах мови оригіналу з метою забезпечення адекватності перекладу. Вони застосовуються у випадках, коли словникові еквіваленти в мові перекладу або відсутні, або не передають семантичні, стилістичні та прагматичні аспекти оригіналу. Ці трансформації важливі для забезпечення максимальної точності та відтворення сенсу тексту у перекладі.

У перекладі здійснюються різноманітні лексичні трансформації, такі як:

- підбір синонімів, що дозволяє замінити слова або вирази з метою підсилення або зміни відтінку смислу;
- використання антонімів для зміни сенсу або для створення контрасту;
- адаптація виразів та ідіом до мови перекладу з метою збереження природності й виразності;
- введення нових термінів чи спеціалізованих виразів, які краще відповідають контексту перекладу;
- виправлення стилістичних недоліків або адаптація тексту до культурних особливостей мови перекладу;
- перетворення мовних засобів з метою забезпечення ефективності та чіткості сприйняття перекладу;
- заміна термінів або виразів, які можуть бути неправильно сприйняті або викликати непорозуміння у читача.

Ці лексичні трансформації допомагають забезпечити точність та адекватність перекладу, а також враховують специфіку культурних та мовних особливостей як оригінального тексту, так і мови, на яку він перекладається.

Лексико-граматичні трансформації – це зміни, які впливають як на лексичний, так і на граматичний аспекти мови при перекладі тексту. Ці трансформації можуть включати в себе заміну слова чи фрази, а також зміни в структурі речення для забезпечення кращої адекватності перекладу. До лексико-граматичних трансформацій відноситься антонімічний переклад, цілісне перетворення та компенсація.

Антонімічний переклад – це техніка перекладу, при якій форма слова або словосполучення замінюється на антонім, тобто слово або вираз з протилежним значенням. При цьому сенс або зміст останнього залишається в основному подібним до оригіналу. Ця стратегія допомагає виразити контраст або протилежність між двома поняттями чи станами, що передається в тексті.

Цілісне перетворення – це перекладацька стратегія, яка передбачає вираз смислу сказаного або написаного тексту однією мовою засобами іншої, проте без прямих словникових або контекстуальних відповідників окремих слів. Це означає, що перекладач використовує креативність та глибоке розуміння мови, щоб передати сенс оригіналу, звертаючись до різних мовних засобів та структур.

Компенсацією при перекладі слід вважати заміну елемента мови оригіналу будь-яким іншим засобом, що передає ту саму інформацію. Це може включати в себе використання різних мовних засобів, структур або конструкцій, які допомагають відтворити сенс оригіналу у перекладі.

У підсумку, аналіз та переклад пісенної добірки – це складний та відповідальний процес, що вимагає ретельного розуміння як лінгвістичних, так і культурних аспектів. Якщо перекладач зможе зберегти смисл, емоції та музичність оригіналу, його робота стане вагомим внеском у розуміння та популяризацію музики в новій мові та культурному контексті.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ПЕРЕКЛАДУ ПІСНІ МАЙЛІ САЙРУС - FLOWERS

2.1. Застосування трансформацій та аналіз особливостей при перекладі тексту пісні Майлі Сайрус – Flowers

Переклад тексту пісні – це завдання, що стоїть перед перекладачем, яке вимагає не лише знань мови, але й розуміння музичного контексту та вміння передати емоційну сутність оригіналу. Особливості й проблеми перекладу тексту пісні становлять складний аспект перекладацької практики, який включає в себе різноманітні виклики та вимоги.

Однією з основних проблем перекладу тексту пісні «Flowers» є збереження музичного ритму та мелодії. Пісня, як музичний твір, має свою унікальну мелодію та ритміку, яка часто нерозривно пов'язана зі змістом тексту. Перекладач повинен зберегти цей ритм та мелодію, адаптуючи текст під нову мову. Це важко, оскільки пісня має різні фонетичні та лінгвістичні особливості, які впливають на звучання слів та їх розміщення в рядку [1].

А тому, для порівняння перекладу в Додатку 1 наведено два переклади з різних джерел. Аналіз двох перекладів однієї пісні з різних джерел може бути

важливим з кількох причин. Перш за все, такий аналіз дозволяє виявити різні підходи до перекладу та різні трактування оригінального тексту, що може бути особливо корисним у випадках, коли оригінальний текст неоднозначний або містить метафори чи культурні відмінності, які важко передати, так як в пісні «Flowers».

Аналізуючи різні переклади, можна зрозуміти, як різні перекладачі інтерпретували і відтворили оригінальний текст, і це дає можливість вибрати найбільш вдалий варіант.

Крім того, порівняння двох перекладів може допомогти виявити недоліки або сильні сторони кожного з них. Наприклад, один переклад може бути більш точним з точки зору лексики та граматики, але менш емоційно виразним, тоді як інший переклад може мати більшу емоційну виразність, але менш точно передавати деякі важливі деталі змісту. Такий аналіз допоможе вибрати найбільш підходящий переклад для конкретної ситуації або аудиторії.

Зрештою, порівняння різних перекладів може допомогти розкрити культурні аспекти мови та інтерпретації, а також виявити творчий потенціал перекладачів. Вони можуть використовувати різні техніки та стратегії перекладу, що відображається в різниці між їхніми перекладами.

Проаналізуємо початок пісні М. Сайрус.

(1) *We were good, we were gold*

Kinda dream that can't be sold

We were right 'til we weren't

Built a home and watched it burn (10, URL).

Так, наприклад фраза в пісні *we were gold*, яка прямо перекладається *ми були золотими* (Додаток1, Переклад 2) дуже важко проспівати, щоб зберігся ритм і цей переклад не передає основний зміст, а тому можливий адаптований переклад *просто супер* (Додаток1, Переклад 1), що легше проспівати під ритм музики. Хоча переклад цієї фрази, який би передавав зміст та закладені емоції це – *ми цінили один одного*, що передає той самий сенс взаємного важливого значення для один одного. Таким чином, трансформація полягала у відтворенні

сміслового змісту фразеологічного виразу, враховуючи особливості мови та культурного контексту цільової аудиторії. В даному випадку застосована лексична трансформація при перекладі а саме виправлення стилістичних недоліків та адаптація тексту до культурних особливостей мови перекладу.

Щоб з точністю перекладати пісенні тексти, треба розуміти, що для збереження мелодичності та рими застосовуються скорочення слів та фраз, які зазвичай у діловій англійській мові не зустрічаються. Скорочення міститься в такому рядку *Kinda dream that can't be sold* – *Такий сон, що не можна продати* (Додаток 1, Переклад 1).

Слово *kinda* – це скорочена форма від *kind of*, що використовується в розмовній англійській мові для вираження подібності, схожості або приблизності чогось. Воно вживається для вираження ідеї «трохи», «якось», «у певному сенсі» або «дещо», але виражене менш формально і більш розмовною. Це слово є розповсюдженим у розмовній мові, особливо серед молоді, і додає кольору та неформальності у висловленнях.

До того ж фраза *Kinda dream that can't be sold* не є граматично правильною у стандартній англійській мові. Однак, вона представляє собою приклад розмовної мови або ж мови пісень, де можуть бути використані скорочені форми та нетрадиційні конструкції для створення певного ефекту або стилю.

Повна фраза має звучати як *It's kind of a dream that can't be sold* – *Це як мрія, що не продається*, що більш граматично правильно. В такому випадку застосована граматична трансформація для адаптації вживання слів для відповідності граматиці та структурі цільової мови, а саме синтаксичне уподібнення.

А от фраза *We were right 'til we weren't* – *Ми були правими, поки стали не такими* (Додаток 1, Переклад 1) - *Ми мали рацію, поки не помилилися* (Додаток 1, Переклад 2) є граматично коректною, але вона є скороченою формою і виглядає нетипово.

Основна особливість полягає в тому, що тут використовується скорочена форма *we weren't* замість *we were not*. У стандартній граматиці, фраза могла би

бути виражена повніше як *We were right until we weren't* – *Ми були правими, поки стали не такими*, де *until* вказує на період часу до певної точки. Однак, в контексті пісні або розмовної мови, використання скорочених форм є допустимим для створення особливого стилю або емоційного відтінку.

У Перекладі 1 застосована лексично-граматична трансформація – компенсація. Оригінальне *til we weren't* було перекладено як *поки стали не такими*, що передає той самий сенс, але в іншій граматичній конструкції. Також, слово *right* – *правими* тут означає *правдивими* або *вірними* в контексті *мали право*. Таким чином, здійснено адаптацію граматичної форми та вживання слів для відповідності граматиці та семантиці цільової мови.

В Перекладі 2 застосована лексична трансформація (адаптація виразу та заміна виразів). У вихідному реченні *til we weren't* може розумітися як *до тих пір, поки ми не помилилися* або *до моменту, коли ми не помилилися*. У перекладі ця ідея була виражена як *поки не помилилися*, що передає той самий сенс, але з використанням іншої структури та виразу.

Перекладач повинен розуміти ці емоції, але інколи відтворити їх точно так, як в оригіналі, буває складно. Це може бути пов'язано з культурними відмінностями або з тим, що деякі вирази або образи мають різний сенс в різних культурах.

У цих рядках використано стилістичний прийом, відомий як паралелізм або паралельна конструкція. Кожний рядок має схожу будову і ритм, що створює гармонійний ефект і посилює враження від тексту *Paint my nails cherry red, Match the roses that you left, No remorse, no regret, I forgive every word you said* – *Фарбувала нігті в червоний відтінок вишні, Підходить до троянд, які ти залишив. Без жалю, без скарг, Прощаю кожне твоє сказане слово* (Додаток 1, Переклад 1). Трансформація тут відбулась на рівні лексики та граматики. Деякі фрази були адаптовані, щоб краще відтворювати сенс та емоційний відтінок оригіналу. В даному випадку було застосовано синтаксичне уподібнення та адаптація виразів та ідіом до мови перекладу з метою збереження природності й виразності.

Але в рядках пісні *Paint my nails cherry red, Match the roses that you left, No remorse, no regret, I forgive every word you said* міститься метафора, хоча прямий переклад *Фарбую свої нігті в червоний відтінок вишні, Відповідаючи трояндам, які ти залишив, Без вини, без жалю, Я прощаю кожне слово, яке ти сказав* (Додаток 1, Переклад 1) підходить, але в даному варіанті червоні троянди означають біль і розчарування.

Вважаю, що можна перекласти, ці слова так *Фарбую свої нігті в червоний відтінок вишні, Відповідно до болю, який ти лишив Без вини, без жалю Я прощаю кожне слово, яке ти сказав* застосувавши лексично-граматичну трансформацію – компенсацію.

Отже, для якісно перекладу тексту треба знати велику кількість нюансів, та чітко знати мету, для чого потрібен переклад, оскільки прямий переклад зробити досить легко, але такий переклад не буде мелодичним, а слова не будуть передавати зміст пісні, або навіть можуть «різати вухо».

Тоді як переклади, які будуть більш адаптовані вимагають гарної підготовки фахівця, до того ж переклади, які будуть покладені на мелодію, мають відповідати стилістичним вимогам, що також є проблемою для перекладу. Тому варто шукати компроміси та дотримуватись золоті середі [15: 72].

Метод – це система правил і прийомів, що використовується для вивчення явищ і закономірностей у різних галузях знань. В перекладознавстві, особливо в контексті аналізу текстів пісень, методологічним підґрунтям дослідження є антропоцентричний функціонально-дескриптивний аналіз тексту. Цей підхід стверджує принцип адекватності перекладу, що враховує жанрову специфіку та стилістичні особливості оригіналу у лексичному та стилістичному вимірах [8: 71].

У процесі дослідження тексту пісні, використано комплексний зіставний перекладознавчий аналіз. Цей метод передбачає зіставлення текстів у порівняльному аспекті для виявлення ступеня адекватності перекладу відносно оригіналу.

Крім того, використано компаративний та контрастивний методи аналізу для пошуку спільних та відмінних стилістичних ознак у перекладі пісні.

Компаративний метод дозволяє знаходити спільні елементи у різних мовах, в той час як контрастивний метод досліджує міжмовні відмінності. Ці методи допомагають розкрити як загальні риси, так і унікальні особливості перекладу тексту пісні [8: 72].

Таким чином, застосування комплексного зіставного перекладознавчого аналізу у дослідженні тексту пісні «Flowers» дозволило виявити ключові аспекти адекватності та відмінності у перекладі, а також забезпечило обґрунтованість та об'єктивність отриманих результатів.

2.2. Перекладацький підхід до відтворення стилістичних прийомів в пісні Майлі Сайрус – Flowers

Останнім часом зауважується зростання популярності перекладу пісень. Вже через кілька днів після випуску нової композиції з'являються перші спроби її перекладу. Зазвичай це неримовані версії без дотримання оригінальної форми. Через невеликий період часу публікуються інші переклади пісні – в основному це пісні популярних виконавців, які всі знають, а тому для порівняння у Таблиці 1 (Додаток 1) наведено два переклади тексту пісні «Flowers».

Здійснення перекладу – це завдання, що потребує від перекладача великої відповідальності. Результат, що не відповідає правилам, не можна назвати перекладом, а скоріше це буде інтерпретацією. Переклад творчого тексту може провадитись різними способами, включаючи художній і поетичний переклад. У художньому перекладі перекладач використовує мовну творчість та свій літературний талант.

Перекладаючи пісні, важливо враховувати індивідуальний стиль автора та його авторську естетику. Перекладач повинен бути обачливим і відобразити всі можливі тлумачення тексту оригіналу. Також важливо зберегти форму та структуру пісні, враховуючи національні особливості мови [6: 25].

Переклад пісень є окремою сферою перекладу. Важливим є визначення реципієнта-перекладача, яким зазвичай є фанатом виконавця або слухач. Англomовна пісня для україномовного споживача – це віддзеркалення музичної композиції, текст якої, хоч і важливий, є вторинним аспектом сприйняття пісні.

Для реципієнта важливо мати змогу отримати суть тексту без втрати ключових моментів і ідеї. А тому переклад пісні тексту повинен бути максимально точним, аби забезпечити можливість самостійного аналізу та зробити висновки щодо композиції. Перекладач - професіонал прагне передати настрій та думки автора, зберігаючи формальну і семантичну складову оригінального тексту [8: 72].

У процесі перекладу пісень важливо враховувати стилістичні особливості і граматичну структуру мови оригіналу. Перекладачі, переосмислюючи текст, часто стикаються з жаргоном, різними зворотами та граматичними структурами, які визначають розмір тексту і музичну форму пісні. Враховуючи ці аспекти, професійний перекладач намагається зберегти естетику та індивідуальність оригіналу, забезпечуючи зрозумілість та виразність перекладу.

Наприклад, деякі строки пісні «Flowers» були перекладені по-різному *We were good, we were gold – У нас все було добре — просто супер* (Додаток 1, Переклад 1) – *Ми були гарні, ми були золотими* (Додаток 1, Переклад 2).

Використання *gold* у цьому контексті може вважатися метафоричним або жаргонним. У даному випадку *We were good, we were gold* може вказувати на те, що вони були дуже цінними або надзвичайно цінними для один одного, або що їхні відносини були міцними та цінними. Це вираз може використовуватися для підкреслення цінності чи важливості чогось. Тобто, досконалим був би переклад *В нас було все добре, ми цінили один одного*, застосувавши для цього лексико-граматичну трансформацію, у вигляді компенсації.

Так само можна проаналізувати рядок пісні *We were right 'til we weren't*. В Перекладі №1 (Додаток 1) та Перекладі № 2 (Додаток 1) також не дотримані стилістичні та лексичні особливості, цей вираз є жаргонним і доцільно було б

перекласти цей рядок так *Ми були правильні, доки все не пішло не так*. Для цього перекладу підходить лексичну трансформацію – адаптацію виразів та ідіом.

Слово *wanna* – *хотіти* – це також скорочення. Слово *wanna* є скороченою формою від *want to* в англійській мові. Це є розмовною формою, яка часто вживається в повсякденному спілкуванні. Вона використовується для вираження бажання або наміру щось зробити.

Ще однією проблемою є передача емоційного заряду оригіналу. Багато пісень мають в собі глибокі емоції, які виражаються через текст та виконання так само як і пісня «Flowers», яка є досить ліричною та одночасно показує силу почуттів та емоцій. Сила почуттів закладена в таких часточках *yeah* і *eh, mmm*, вони належать до категорії міжфразових висловлювань або міжфразових часточок. Вони не є повними словами або фразами, але використовуються для вираження певних почуттів, реакцій чи підкреслення певних аспектів мовлення. Ці міжфразові часточки додають емоційного відтінку інтонації та підкреслюють настрій висловлювання. Але в перекладі відповідно до Таблиці 1 такі часточки не зазначені.

В текст пісні «Flowers» закладено зміст сили духу, віри та любові до себе, підкреслюється своя цінність, а також особистість. Так на початку пісні використовувався займенник *We – Ми* у рядках *We were good, we were gold, We were right 'til we weren't – У нас все було добре – просто супер, Ми були правими, поки стали не такими* (Додаток 1, Переклад1).

Далі по тексту почали з'являтися займенники *I, myself, my, me*, що вказують на особистий досвід, почуття та переживання виконавця. Ці займенники вказують на індивідуальність та особистість співрозмовника, надаючи тексту інтимності та емоційної глибини. Вони дозволяють слухачам легше відчутти зв'язок з виконавцем та співпереживати його почуття. Таким чином, використання цих слів у пісні може створювати враження прямого спілкування або занурення в особисті думки та почуття виконавця.

Щодо створення динамічності, то застосовується чергування рядків у пісні, де спочатку зустрічається *Can love me better – Можеш полюбити мене*

краще (Додаток 1, Переклад 1) , а потім *I can love me better, baby* (Додаток 1, Оригінал) – *Я можу полюбити себе краще, малюку* (Додаток 1, Переклад 1) називається антефразою або антрепрезицією. Це стилістичний прийом, коли один рядок або фраза повторюється, а потім інша фраза вставляється між ними для створення ритмічного ефекту та підсилення емоційного звучання пісні. В даному випадку застосована граматична трансформація, а саме синтаксичне уподібнення.

Чергування рядків у пісні може впливати на мелодичність, додаванням ритмічного інтересу та динаміки. Кожен рядок може мати свою унікальну мелодію або музичний акомпанемент, і чергування їх може створювати відчуття переміни та руху у пісні.

Також у пісні був використаний прийом – антитеза. Це стилістичний прийом, який використовується для підкреслення протилежностей або конфліктних ідей у тексті. У цьому випадку антитеза використовується, щоб підкреслити конфліктність або зміну відносин між двома людьми *We were good, we were gold, We were right 'til we weren't* – *У нас все було добре – просто супер, Ми були правими, поки стали не такими* (Додаток 1, Переклад1).

В рядках пісні *Mm, I didn't wanna leave you ,I didn't wanna lie, Started to cry but then remembered I* – *Мм, я не хотіла покидати тебе, Я не хотіла брехати. Заплакала, але потім нагадала собі.* (Додаток 1, Переклад1) застосовано прийом, який називається анадиплозісом, що полягає у повторенні одного слова або фрази в кінці одного речення або рядка і на початку наступного. Використана граматична трансформація, а саме синтаксичне уподібнення. У даному прикладі, фраза *I didn't wanna* повторюється як закінчення першого речення і початок другого, створюючи ефект виразності і підсилюючи його значення.

Перекладач повинен розуміти ці емоції, але інколи відтворити їх точно так, як в оригіналі, буває складно. Це може бути пов'язано з культурними відмінностями або з тим, що деякі вирази або образи мають різний сенс в різних культурах.

Для підкреслення ліричності рядків, в пісні додані метафори та гіперболи, що мають додавати емоційне забарвлення та підкреслювати певний часовий період. Тому переклад рядків *Built a home and watched it burn – Побудували дім і побачили, як він горить* (Додаток 1, Переклад 1) – *Побудували будинок і дивилися, як він горить* (Додаток 1, Переклад 2). Тут застосована граматична трансформація, а саме синтаксичне уподібнення.

Доцільно було б перекласти *Побудували дім і спостерігали, як він згорає*, застосувавши лексичну трансформацію у вигляді адаптації виразів та ідіом.

Щодо рядків тексту *Can love me better I can love me better, baby – Можеш полюбити мене краще, Я можу полюбити себе краще, малюку* (Додаток 1, Переклад 1), то тут наявна особливість, у першому словосполученні відсутній іменник «I», а слово «baby» має іронічне забарвлення, тому прямий переклад як зазначено у Таблиці 1, «малюк» та «крихітка» не підходить. Тому переклад цього рядка має бути таким *Можу кохати себе краще, Я можу кохати себе краще, милий*. Для цього переклад підходить лексична трансформація, треба застосувати підбір синонімів.

При аналізі різних джерел можна виділити декілька типів перекладу пісень:

Дослівний переклад, що нерідко характеризується відсутністю рими та не дотриманням музичного розміру. Основна мета полягає в передачі змісту тексту, але такий переклад може бути складним для розуміння та запам'ятовування [11: 79].

Інтерпретація, де дотримуються лише мелодія, ритм та розмір оригінальної пісні. Текст перекладу може значно відрізнятись від оригіналу, іноді лише віддалено нагадуючи його.

Пісенний переклад, який, дотримуючись мелодії, максимально точно передає сенс оригіналу. Такий переклад забезпечує збереження ритмічності та музичності тексту, але може допускати деякі неточності в словесному виразі з метою забезпечення гармонії з музикою.

При зверненні до перекладу пісень важливо враховувати не лише смисл тексту, а й його музичну форму та емоційну виразність, що може відрізнятися в залежності від обраного методу перекладу [7: 37].

Якщо брати до уваги, саме мелодійність та ритмічність, а не прямий текст, то смисл тексту донести набагато складніше і тоді, неточність перекладу допускається, так як зазначено в Таблиці 1.

ВИСНОВКИ

У мистецтві перекладу текстів пісень, однією з найважливіших проблем є досягнення еквівалентності між оригіналом та перекладом. Еквівалентність, розглянута як максимально можлива лінгвістична близькість, може становити суперечність з адекватністю перекладу.

З одного боку, чим ближчий переклад до оригіналу, тим менше він може відображати сенс та емоційну глибину пісні. З іншого боку, відмова від максимальної схожості може призвести до втрати ключових елементів оригіналу.

Таким чином, перекладачеві потрібно знайти баланс між збереженням музичних та лінгвістичних особливостей оригіналу та передачею його смислу та емоційного відтінку.

У процесі перекладу пісень, відтворювальний підхід вважається найбільш доцільним. Це означає, що перекладач має намагатися максимально точно передати всі аспекти оригінального тексту, зберігаючи його ритм, мелодію, стилістику, смисл та емоційний зміст. Важливо також враховувати стилістичні особливості та граматичну структуру мови оригіналу.

Труднощі, з якими стикається перекладач у цьому процесі, пов'язані з довжиною лексичних одиниць, паузами в мелодії та відтворенням

прагматичного ефекту тексту. Синхронізація мелодії та тексту вимагає вдосконалення перекладацьких прийомів, таких як перестановки, заміни, трансформації, вилучення і додавання. Перестановка тексту часто потребує переосмислення його смислу та структури.

Отже, переклад пісень вимагає від перекладача не лише знання мови, а й тонкої майстерності у відтворенні музичної та поетичної спритності оригіналу.

У сучасному перекладі пісень, де музика і слова об'єднуються в єдине творіння, важливо захоплювати не лише смислове навантаження, але й емоційну та естетичну сутність. Кожен рядок, кожне слово має відбивати дух оригіналу, зберігати його мелодійність та ритм. Перекладач повинен уважно відтворювати не лише лексичне значення, але й відтінки почуттів, які вкладені в кожне музичне творіння.

Тому в процесі перекладу велике значення має розуміння глибини тексту, осмислення кожного образу та кожної метафори. Відтворення оригінального тексту у новій мові вимагає творчого підходу та вдумливого вибору слів, щоб передати всю палітру почуттів і емоцій, які притаманні оригіналу.

Лексичні, граматичні та лексично-граматичні трансформації є важливими аспектами перекладу, які допомагають забезпечити точність, чіткість та адекватність перекладу тексту з однієї мови на іншу. Кожен з цих видів трансформацій впливає на різні аспекти мови та структури тексту, що дозволяє перекладачеві ефективно передавати зміст та інтенції оригінального тексту.

Лексичні трансформації стосуються змін у вживанні словникових одиниць мови. Це може включати заміну слів синонімами, перефразування, розширення або стиснення конкретних виразів для досягнення точності або кращого виразного звучання. Наприклад, перекладач може використати інший варіант терміну або фрази, який краще відповідає контексту чи сприйняттю цільової аудиторії.

Граматичні трансформації стосуються змін у граматичних структурах речень, фраз або тексту загалом. Це може включати переформулювання речень, зміну порядку слів, використання різних частин мови чи граматичних

конструкцій. Наприклад, перекладач може змінити структуру речення для забезпечення легшого розуміння чи для відповідності граматичним правилам цільової мови.

Лексично-граматичні трансформації комбінують як лексичні, так і граматичні аспекти перекладу. Це означає, що перекладач може одночасно змінювати як словникові одиниці, так і граматичні структури тексту для досягнення найкращого результату. Наприклад, перекладач може замінити слово та переставити слова у реченні для забезпечення відповідності не лише семантичним, а й граматичним вимогам цільової мови.

Усі ці види трансформацій є необхідними інструментами перекладача для створення точних, зрозумілих та природних перекладів. Кожен випадок перекладу вимагає від перекладача здійснення відповідних трансформацій, щоб забезпечити максимальну адаптацію оригінального тексту до контексту та особливостей цільової мови та культури.

Співвідношення лексичних, граматичних, лексико-граматичних трансформацій у перекладі пісні Майлі Сайрус становить: 48% лексичні, 38% граматичні та 13% лексико-граматичні.

Завдання перекладача є - враховувати контекст пісні, її атмосферу та аудиторію, до якої вона звертається. Таким чином, переклад пісні стає справжнім мистецтвом, що вимагає не лише знання мови, але й вміння відтворювати музичний та поетичний геній оригіналу в новій формі.

Узагальнюючи, переклад тексту пісні – це складний процес, який вимагає від перекладача не лише знання мови, але й розуміння музичного контексту, культурних відмінностей та емоційної сутності оригіналу. Хоча це завдання може бути викликом, правильно зроблений переклад може допомогти зберегти красу та сенс пісні для аудиторії будь-якої культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аккурт, В., Прокопенко, О., Пастир, Р. (2020). Особливості та проблеми перекладу англомовної пісні українськими відеоблогерами. *Науковий вісник ПДПУ імені К. Д. Ушинського*, 31, 7–21.
2. Антонич Б. І. (2020). Велика гармонія. Київ: Веселка. 349 с.
3. Баглай О. (2014). Функціональний спосіб перекладу вокальних та віршованих творів. *Науковий вісник Чернівецького університету. Германська філологія*. Вип. 708-709. 19-22.
4. Горошкіка О. М., Груба Т. Л. (2023). Українська мова: теорія і практика. Навчально- методичний посібник. 108 с.
5. Гороть, Є. І., Гончарук С. В., Малімон Л. К., Рогач О. О. (2016). Новий українсько-англійський словник.
6. Історія українських пісень та світових хітів. URL: <https://songs.in.ua/flowers-miley-cyrus/>
7. Матузкова О. П., Єрмоменко С. В. (2021). Основи написання магістерської наукової роботи з перекладознавства: методичний посібник. 3-е вид., випр. допов. Одеса. Режим доступу: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/rgf/theory_practice_translate/MethodichniVidania/metodychnyi_posibnyk_Matuzkova_Yeromenko.pdf
8. Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. (2020). № 31. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/10554/1/Akkurt.pdf>
9. Ніколаєва Т. (2021). Особливості художнього перекладу з української на англійську мову. *Збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Проблеми гуманітарних наук. Серія “Філологія” Вип. 42. 119-125 с.

10. Основи редагування: у 2 кн. 3-тє вид., переробл. і допов. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. Кн. 2: практикум. 130 с.
11. 10. Переклад тексту пісні «Flowers» URL:
12. <https://lyricstranslate.com/ru/flowers-kviti.html>
13. Матузкова О. П., Гринько О. С., Негру А. П. (2021). Перекладаємо з української мови англійською професійно: навч.-метод. посіб. із курсу «Практика перекладу». Одеса. Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/30352/1/pereklad.pdf>
14. Рябуха Т. В., Куликова Л. А., Тарасенко Т. В. (2019). Практика перекладу з англійської мови: навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт». Режим доступу: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/8722/1/%.pdf>
15. Славова Л. Л. (2020). Відтворення культурно специфічних елементів у переклад. Проблеми лінгвістичної семантики: IV Міжнародна науковопрактична інтернет-конференція (21 листопада 2020 р.). Збірник матеріалів. Рівне: РДГУ. 203–204.
16. Тащенко Г. В. (2020). Переклад ділової документації: навчальнометодичний посібник. Харків. 108 с.
17. Трохимець Л. В. (2020). Способи збереження семантико-стилістичних мовних засобів англомовних пісень в українському перекладі. Збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура». Київ.
18. Тормахова В. М. (2017). Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К. 204 с.
19. Урба Л. Г. (2019). Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Нова Книга. 248 с.

20. Oboz.ua. (2024). Режим доступу:<https://life.obozrevatel.com/section-shoubiz/news-10-luchshih-hitov-majli-sajrus-vseh-vremen-26-11-2023.html>
21. VI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих учених «МОВНИЙ ПРОСТІР СЛОВ'ЯНСЬКОГО СВІТУ» URL:
<https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/15631b83-7394-4846-bc10-e72d79ae6e78/content>

ДОДАТОК 1

Таблиця 1

Оригінал	Переклад № 1	Переклад № 2
<p>We were good, we were gold Kinda dream that can't be sold We were right 'til we weren't Built a home and watched it burn</p>	<p>У нас все було добре — просто супер, Такий сон, що не можна продати. Ми були правими, поки стали не такими, Побудували дім і побачили, як він горить.</p>	<p>Ми були гарні, ми були золотими Немов мрія, яку не можна продати Ми мали рацію, поки не помилилися, Побудували будинок і дивилися, як він горить</p>
<p>Mm, I didn't wanna leave you I didn't wanna lie Started to cry but then remembered I</p>	<p>Мм, я не хотіла покидати тебе, Я не хотіла брехати. Заплакала, але потім нагадала собі:</p>	<p>Я не хотіла йти від тебе, Я не хотів брехати. Почала плакати, але потім згадала, що я..</p>
<p>I can buy myself flowers Write my name in the sand Talk to myself for hours Say things you don't understand I can take myself dancing And I can hold my own hand Yeah, I can love me better than you can</p>	<p>Я можу купити собі квіти, Написати своє ім'я на піску, Говорити сама з собою годинами, Казати речі, які ти не розумієш. Я можу сама йти танцювати, І тримати свою власну руку.</p>	<p>Я можу сама купити собі квіти Написати своє ім'я на піску Говорити з собою годинами Бачити те, чого ти не розумієш, Я можу сама себе водити на танці І я можу тримати свою власну руку</p>

	Так, я можу полюбити себе краще, ніж ти можеш.	Так, я можу любити себе краще, ніж ти
Can love me better I can love me better, baby Can love me better I can love me better, baby	Можеш полюбити мене краще, Я можу полюбити себе краще, маляку. Можеш полюбити мене краще, Я можу полюбити себе краще, маляку.	Я можу любити себе краще Я можу любити себе краще, крихітко Я можу любити себе краще Я можу любити себе краще, крихітко
Paint my nails cherry red Match the roses that you left No remorse, no regret I forgive every word you said	Пофарбувала нігті в червоний відтінок вишні, Підходить до троянд, які ти залишив. Без жалю, без скарг, Прощаю кожне твоє сказане слово.	Пофарбуй мої нігті в червоний вишневий колір У тон трояндам, які ти залишив Без каяття, без жалю Я прощаю кожне твоє слово
Ooh, I didn't wanna leave you, baby I didn't wanna fight Started to cry but then remembered I	Оо, я не хотіла покидати тебе, маляку, Я не хотіла сваритися. Заплакала, але потім нагадала собі:	Я не хотіла йти від тебе Я не хотіла сваритися. Почала плакати, але потім згадала, що я...
I can buy myself flowers Write my name in the sand Talk to myself for hours, yeah Say things you don't	Я можу купити собі квіти, Написати своє ім'я на піску, Говорити сама з собою годинами, так Говорити речі, які ти не	Я можу сама купити собі квіти Написати своє ім'я на піску Говорити з собою годинами Бачити те, чого ти не розумієш,

<p>understand I can take myself dancing, eh, eh I can hold my own hand Yeah, I can love me better than you can</p>	<p>розумієш. Я можу сама йти танцювати, ей, ей, Я можу тримати свою власну руку. Так, я можу полюбити себе краще, ніж ти можеш.</p>	<p>Я можу сама себе водити на танці І я можу тримати свою власну руку Так, я можу любити себе краще, ніж ти</p>
<p>Can love me better I can love me better, baby Can love me better I can love me better, baby (Than you can) Can love me better I can love me better, baby Can love me better I [5]</p>	<p>Можеш полюбити мене краще, Я можу полюбити себе краще, малюку. Можеш полюбити мене краще, Я можу полюбити себе краще, малюку. Можеш полюбити мене краще, Я можу полюбити себе краще, малюку. Можеш полюбити мене краще, Я...[5]</p>	<p>Я можу любити себе краще Я можу любити себе краще, крихітко Я можу любити себе краще Я можу любити себе краще, крихітко Я можу любити себе краще Я можу любити себе краще крихітко Я можу любити себе краще Я [10]</p>

ДОДАТОК 2

Діаграма 1. Застосування перекладацьких трансформацій при відтворенні пісні Майлі Сайрус українською мовою

RÉSUMÉ

In the art of translating lyrics, one of the most important challenges is achieving equivalence between the original and the translation. Equivalence, considered as the maximum possible linguistic closeness, may contradict the adequacy of the translation.

On the one hand, the closer the translation is to the original, the less it can reflect the meaning and emotional depth of the song. On the other hand, the rejection of maximum similarity can lead to the loss of key elements of the original.

Thus, the translator needs to find a balance between preserving the musical and linguistic features of the original and conveying its meaning and emotional tone.

In the process of translating songs, the reproduction approach is considered the most appropriate. This means that the translator must try to convey all aspects of the original text as accurately as possible, preserving its rhythm, melody, style, meaning

and emotional content. It is also important to take into account the stylistic features and grammatical structure of the original language.

Difficulties faced by the translator in this process are related to the length of lexical units, pauses in the melody and reproduction of the pragmatic effect of the text. Synchronization of melody and text requires the improvement of translation techniques, such as permutations, substitutions, transformations, deletions and additions. Rearranging a text often requires rethinking its meaning and structure.

Therefore, the translation of songs requires from the translator not only knowledge of the language, but also subtle skill in reproducing the musical and poetic dexterity of the original.

In the modern translation of songs, where music and words are combined into a single creation, it is important to capture not only the semantic load, but also the emotional and aesthetic essence. Each line, each word should reflect the spirit of the original, preserve its melody and rhythm. The translator must carefully reproduce not only the lexical meaning, but also the shades of feelings that are embedded in each musical creation.

Therefore, in the process of translation, it is of great importance to understand the depth of the text, to understand each image and each metaphor. The reproduction of the original text in a new language requires a creative approach and a thoughtful choice of words to convey the full palette of feelings and emotions inherent in the original.

Lexical, grammatical, and lexical-grammatical transformations are important aspects of translation that help ensure the accuracy, clarity, and adequacy of the translation of a text from one language to another. Each of these types of transformations affects different aspects of the language and structure of the text, which allows the translator to effectively convey the content and intentions of the original text.

Lexical transformations refer to changes in the use of vocabulary units of the language. This may include replacing words with synonyms, paraphrasing, expanding or compressing specific expressions to achieve accuracy or sound more expressive. For

example, a translator may use a different version of a term or phrase that better fits the context or perception of the target audience.

Grammatical transformations refer to changes in the grammatical structures of sentences, phrases, or text in general. This may include rewording sentences, changing the order of words, using different parts of speech or grammatical constructions. For example, a translator may change the structure of a sentence to make it easier to understand or to conform to the grammatical rules of the target language.

Lexical-grammatical transformations combine both lexical and grammatical aspects of translation. This means that the translator can simultaneously change both the vocabulary items and the grammatical structures of the text to achieve the best result. For example, a translator can replace a word and rearrange words in a sentence to ensure compliance not only with the semantic but also with the grammatical requirements of the target language.

All these types of transformations are necessary tools of the translator to create accurate, understandable and natural translations. Each case of translation requires the translator to carry out appropriate transformations to ensure maximum adaptation of the original text to the context and features of the target language and culture.

In addition, the translator must take into account the context of the song, its atmosphere and the audience it is addressing. Thus, the translation of a song becomes a real art, which requires not only knowledge of the language, but also the ability to reproduce the musical and poetic genius of the original in a new form.

To summarize, the translation of a song text is a complex process that requires the translator not only to know the language, but also to understand the musical context, cultural differences and emotional essence of the original. Although this task can be a challenge, a translation done right can help preserve the beauty and meaning of a song for an audience of any culture.